

Laborant aan het werk.

FOTO JAN JONGEHOFF

Revolutie is vandaag begonnen

Andreas Knol, Klaartje Laane en Mats Hellman van ontwerp bureau Alskar, aan de noordelijke IJ-oever van Amsterdam, laten bij Labonovum in Limmen hun bloed prikken. Want van iets wat je uiteindelijk zelf (opnieuw) moet maken, wil je natuurlijk wel weten hoe het werkt. „We zijn, werkelijk waar, vandaag begonnen met het opnieuw inrichten van het zorglandschap als het gaat om laboratoriumdiagnostiek”, zegt Dennis Poland, directeur van Labonovum, en mede-oprichter van het bedrijf. De kick-off, zoals hij die noemt, van wat dat zorglandschap zo drastisch moet gaan veranderen is net afgesloten. De partners daarin, Blok System Supply uit Velsen-Noord, Sape uit Hoogkarspel (voor de software) en Alskar dus, hebben uitgebreid kennisgemaakt met elkaar, en met ieders rol in het project. Samen moeten ze iets gaan maken wat nu nog niet bestaat. „Hier worden we niet bovengemiddeld zenuwachtig van”, zegt Hell-

man, senior industrieel ontwerper bij Alskar. Hij, Laane en Knol, directeur van Alskar, zijn door Poland ingehuurd. „Dit project is op Alskar geschreven. Omdat het maatschappelijk nut heeft en duurzaam is”, legt Hellman uit. „Niet pretenderen, maar werkelijk het verschil maken.”

Wat wil Alskar bewerkstelligen? „We krijgen heel veel voorstellen binnen die we afwijzen”, legt Knol uit. „Als iets alleen maar mooi moet zijn, geen wezenlijke verbetering voor mensen betekent en vooral marketing is, doen we er over het algemeen niet aan mee.”

Innovatieprijs

De locatie is een bedrijfsverzamelgebouw in lindorp Limmen. De inrichting van het onderzoekslaboratorium van Poland dankt hij aan het winnen van een eerdere (Siemens-)innovatieprijs. „Siemens vroeg: Wat heb je nodig? Een laboratorium, heb ik gezegd.” Met een lach: „En graag dichtbij, zodat ik met de fiets vanuit Heiloo naar mijn werk kan.”

Poland is uitvinder van Ser-Col. Een apparaatje waarmee je thuis

Een nieuwe manier van bloedonderzoek

met een simpel prikje in je vinger bloed verzamelt. Dat droogt op op een stukje glasvezelpapier in een omhulsel. Het pakketje kan daarna gewoon op de post naar het laboratorium voor analyse. Helemaal nieuw is dat niet, wel wat partners Labonovum en Blok System Supply er verder mee gaan doen, en vooral de schaal waarop. „Wij gaan deze methode naar het grote publiek brengen”, zei Poland bij de introductie ervan, enkele weken terug in deze krant. En daarvoor is Blok System Supply nodig. „Wij gaan een machine maken die gigantische hoeveelheden Ser-Cols kan verwerken”, kondigde algemeen directeur Martijn Witteveen bij de introductie aan. „Dat kan. Want alles kan vandaag. Er zijn geen handjes meer nodig.

Dennis Poland houdt een presentatie over zijn vinding Ser-Col.

FOTO JAN JONGEHOFF

Dat maakt de kansen op fouten minder groot. Het is schoner, sneller en veiliger.” En goedkoper, heeft Poland uitgezekend. Het systeem moet het Nederlandse zorgstelsel een jaarlijkse besparing opleveren van veertig tot tachtig miljoen euro. En dat is nog 'een krappe raming', aldus Poland. Het initiatief is bekoord met drie miljoen euro Europese subsidie.

Druppels

Ser-Col bespaart bovendien een berg medisch afval uit - een probleem waar de sector meer worstelt. Vijf druppels bloed zijn er slechts nodig, in plaats van drie tot vijf buisjes. 95 procent van het aangenomen bloed werd toch al standaard weggegooid, dus waarom neem je niet meteen alleen die benodigde vijf procent af, is Polands logica. Dat zo iets 'gewoon om de hoek' kan worden ontwikkeld, geeft Witteveen een kick, bekend bij. „Niet op een science park in Amsterdam of Eindhoven. Maar hier in Noord-Holland. Dat vind ik mooi, en dat is goed voor de regio.”

„We gaan iets nieuws doen”, ziet ontwerper Hellman in. „In Jip-en-Janneke-taal: wij maken het houterdte voor het papierdte.” Dat klinkt simpel, maar tegelijkertijd is Alskars rol cruciaal. Want dat houterdte moet straks wel in de machine passen die Blok System Supply gaat bouwen. Nu gaat een bloedmonster in het laboratorium apparaat in, apparaat uit. Straks moet dat allemaal 'in één behuizing'. „En die machine is dicht”, vertelt Albert Blok, operationeel directeur bij het Velsense bedrijf.

„Er komt dus een serum uit dat volledig klaar en bewerkbaar moet zijn. Onze grootste uitdaging wordt om risico's uit te sluiten. Wij moeten een machine ontwikkelen die feilloos werkt. Je moet er niet aan denken dat bloedmonsters door elkaar raken.”

„Wij zijn ervan overtuigd dat al die losse delen van het laboratorium-onderzoek allemaal bij elkaar in één machine passen”, gaat Blok door. „Die machine moet vervolgens passen in een medisch lab, en hij moet er uitzien en werken als een apparaat in een medische om-

geving. Wij willen het maximale uit de vinding van Labonovum halen. De belangrijkste winst zit in dat glasvezelpapierdte, waarop het bloed zit. Dat biedt enorme voordelen. Qua kosten, logistiek en duurzaamheid.”

Ongekend

Dat de Europese commissie daar drie miljoen euro subsidie voor over heeft, vindt Blok 'ongekend'. „We hadden een stagingskans van vijf tot tien procent bij onze aanvraag. Als het dan toch lukt, met een enorme score, ons plan dus valide is, is dat ongelooflijk.”

„We zijn bezig met een inhaal-slag”, zegt Poland. „Als je naar de hele keten van bloedonderzoek kijkt, is er in veertig jaar enorme vooruitgang geboekt. Op één ding na: de bloedafname. Die is al veertig jaar hetzelfde.”

„Er ontstaat nu een enorm sneeuwbal-effect”, constateert hij. Ik word vanuit het hele land gebeld over waar ik mee bezig ben. We hebben iets in gang gezet, en het is niet meer onomkeerbaar.”

Robert Minkhorst

Bladeren

Artikelen